

ДО

Г-ЖА ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ
СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО**

СТ А Н О В И Щ Е

НА

БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно: Точките от дневния ред за провеждане на заседание на съвета на 17.12.2013г.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ЗЛАТАНОВА,

1. Във връзка с т. 1 Проект на национален план за действие по заетостта за 2014г., **Българската търговско-промишлена палата (БТПП) подкрепя по принцип предложения проект.**

Планът се явява инструмент за подпомагане на икономическото и социалното възстановяване на страната, намаляването на безработицата и стабилизирането на пазара на труда в изпълнение на поетите от страната ни ангажменти по отношение на Стратегията на ЕС „Европа 2020”, Националната програма за реформи 2013 – 2020, Актуализираната стратегия по заетостта 2013 – 2020 и Европейската гаранция за младежта. От това се определя и визията му за 2014 г. - „Ограничаване на безработицата чрез

заетост в реалната икономика, включително на неравнопоставените групи на пазара на труда, като се възстановяват част от разходите на работодателите за наемане на безработни от тези групи, приоритетно от най-слабо развитите региони. Особено важни да заложените цели и приоритети.

БТПШ оценява положително приоритетите и целите на плана, както и предвидените действия за изпълнението му, но има опасения, че заложените средства не са достатъчни за осъществяването им.

След обсъждане на предложения материал, БТПШ прави следните препоръки:

- считаме, че е необходимо да се наблегне върху мерките, насочени към работодателите за запазване броя на заетите лица работещи в предприятията, което ще има пряко отражение върху намаляването на коефициента на безработица в страната;

- мерките, насочени за стимулиране на работодателите да наемат безработни младежи до 29 г.възраст, да бъдат обвързани с допълнителни такива, които да мотивират работодателите да ги включват и в програми за повишаване на квалификацията им, за да могат да ги задържат на работа в предприятията си. Така ще бъде създадена устойчивост в заетостта им, а това ще повлияе за намаляване на безработицата в страната;

- за разлика от предходната година, няма ясно разчетени програми за регионална заетост, което ще се отрази негативно на общините, особено на тези с висока безработица. Във връзка с това да се извърши допълнително проучване на икономическото състояние на отделните региони на страната с активното участие на представители на общините и браншовите организации, за да се уточнят, кои са характерните, най-продуктивни сектори, които могат да се развият в съответния регион. На тази основа да се определят мерките и програмите, които са най-подходящи за подпомагане работодателите от тези сектори на региона, за да наемат и/или квалифицират безработни лица, които след приключване на програмата да останат на работа в предприятията им. По този начин ефективно ще се повлияе за преодоляване безработицата по места;

- разбираме ангажимента за финансиране на програма за бежанците, но за осъществяването ѝ е необходимо същите първоначално да бъдат езиково обучени, да се проверят знанията и уменията им и тогава да се

- премине към включването им в програмата с цел заетост;

Българска търговско-промишлена палата – становище по точките от дневния ред за заседание на НСТС на 17.12.2013 г.

- считаме, че е необходимо да се анализира ефективността от осъществяваните мерки и програми по НПДЗ и да се направи ясна оценка за това, какво е отражението им за намаляване на безработицата в страната, не само през конкретната година, а и за следващ период, т.е. спомага ли реално изпълнението на програмите по НПДЗ за създаване на устойчива заетост;

- за програми, по които традиционно остават неуствоени средства, но имат обществена значимост, да се потърсят причините за това и да се променят условията им с цел постигане на по-голяма усвояемост през следващ период.

2. Във връзка с т. 2 Проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, Българската търговско-промишлена палата (БТПП) принципно не подкрепя посочения по-горе законопроект поради следните съображения:

1. Действащият в момента чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда (КТ) регламентира за представителни на браншово/отраслово (секторно) ниво работодателски организации, които членуват в национална работодателска организация. За да бъдат представителни не е необходимо тези работодателски организации на секторно ниво да притежават критериите по чл. 35, ал. 1, т. 2 от КТ. Следователно, ако „секторната” работодателска организация притежава 3 члена (чл. 19, ал. 2 от ЗЮЛНЦ) и членува в национална работодателска организация, тази организация придобива качеството на „представителна”.

Предвид изложеното, обсъжданият проект, като предлага:

- разпростиране на КТД в същите икономически дейности (за които е сключен разпростираният КТД), или
- разширяване на сключения КТД в други икономически дейности от същия сектор (за който е сключен разширеният КТД), или за други сектори,

всъщност дава възможност за налагане на клаузи, договорени от „секторни” работодателски организации с малък членски състав (примерно 3) да поискат и получат от министъра на труда

разпространяване/разширяване, респ. – задължително прилагане на заключенията от тях КТД в икономически дейности/сектори с огромен брой предприятия.

Подобен извод се налага, дори да се приеме, че „секторни” работодателски организации са тези с най-малко 10 члена, членуващи в национална работодателска организация (чл. 35, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 36, ал. 8 от КТ).

Такъв подход няма никаква икономическа обосновка, независимо от възраженията, че браншовите организации не могат да имат власт да сключват договори от името на предприятия и браншови организации (ако последните не членуват в национални работодателски организации), които не са им дали мандат за това.

2. Независимо от изложеното в предходната т. 1, е абсолютно неприемлив предлаганият в проекта механизъм за разширяване на действието на сключен в КТД в определени икономически дейности от един сектор в други икономически дейности от същия сектор, и дори в друг сектор (чл. 51б, ал. ал. 8, 9, 11).

Съображенията за този извод са не само тези, посочени в посл. абзац на т. 1, но и тези, че условието за „първостепенният обществен интерес” е абсолютно неясно и общо (неконкретно) формулирано понятие (§ 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на проекта). Недопустимо е едно неясно понятие („първостепенен обществен интерес”) да се пояснява с други неясни понятия („социален дъмпинг” и пр.).

3. БТПШ не приема предлаганата промяна на чл. 245 от КТ:

Разпоредбата регламентира „гарантиране изплащането на трудовите възнаграждения”, което предполага регламентиране на заплащане на гарантиран размер на трудовото възнаграждение. Сега действащата норма на чл. 245 е резонна, с оглед нейната гаранционна цел в условията на затруднено финансово положение на работодателя.

Предлаганата промяна на чл. 245 от КТ няма съдържанието на „гаранционна” норма и ще влоши допълнително положението на финансово затруднените работодатели.

4. БТПШ не приема предлаганите нови ал. ал. 3 и 4 от чл. 272:

Новите текстове нямат никаква икономическа и юридическа аргументация, както и опора в европейско законодателство.

Задълженията за членски внос на работниците/служителите касаят отношения между тях и синдикалните организации, които са юридически

личности с финансова и организационна самостоятелност, отделни от тази на работодателите.

Задълженията за плащане на застрахователни премии от работниците/служителите на застрахователните дружества касаят договорни отношения между тях и застрахователните компании, поради което работодателят не може да бъде императивно задължаван да ги изпълнява (макар тези задължения да са на негови работници/служители).

Вменяването на подобни задължения за работодателя е недопустимо не само защото го натоварва с допълнителни разходи, но и защото му създава допълнителни отговорности.

5. БТПП възразява и срещу предлаганата нова ал. 3 на чл. 399 от КТД:

Сключването, изменението и допълнението на КТД са процедури, които са във волята на страните по КТД, поради което по отношение на тях ГИТ не може да има контролни функции.

БТПП има възражения и срещу редакциите на отделни текстове, изложени в приложение към настоящото.

3. Във връзка с т. 3 Проект на постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за работното време, почивките и отпуските, БТПП подкрепя посочения проект, предвид необходимостта от синхронизиране на законовата закрила на биологичните родители с тази на осиновителите, отчитане спецификите на следосиновителния период и стимулиране на осиновяванията.

С уважение,

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП

Приложение

1. По отношение замяната на понятията „брани“ и „отрасъл“ със „сектор“:

Понятията „брани“ и „отрасъл“ се употребяват на много места в този и други законови и подзаконови актове. Създава се риск от възникване на противоречия, тъй като не е ясно дали понятието „сектор“ пълноценно обхваща понятията „брани“ и „отрасъл“, в смисъла, който е вложен в тях в други разпоредби и актове.

2. Чл. 51б, ал. 2:

От текста на разпоредбата не става ясно въз основа на какъв признак се определят „съответните“ представителни организации, както и онези „конкретно определени икономически дейности от отделен сектор“, за които посочените организации могат да сключват колективни трудови договори.

3. Чл. 51б, ал. 4:

Няма никаква нормативна опора на европейско ниво предложението (и сега съществуващото положение) КТД да се изготвя и предлага от синдикалните организации. Всяка от страните би трябвало да има правото да съставя и предлага КТД.

4. Чл. 51б, ал. 5:

Няма основание проектите за КТД да се връчват на „секторната“ организация чрез националната работодателска организация. Последната не е страна по КТД, тя е отделна и самостоятелна юридическа личност, различна от тази на „секторната“ организация и не може да участва по никакъв начин в процеса на договаряне на КТД.

5. Чл. 51б, ал. 8, т.т. 1 и 2:

Какво предложителите на проекта разбират под понятието „приемаш сектор“ вероятно знаят само те.

Кодексът на труда урежда КТД като една допълнителна, по-благоприятна възможност, която се избира по волята на страните. Да се налагат условията

му от държавен орган, особено в случая по т. 1, когато страните не са съгласни с това, е недопустимо.

КТД също така не е мерило за определяне на равни стандарти за всички. Такъв стандарт се определя от Кодекса на труда, каквато е и ролята му, която не трябва да се изземва от колективния трудов договор. В тази връзка е неоправдано като условие за разпространение на колективен трудов договор да се посочват по-ниски стандарти.

6. Чл. 51б, ал. 8, т. 3:

Понятието „предприятия (които).... обслужват сектора” е значително неопределено и с многосмислово съдържание.

7. Чл. 51б, ал. 8, т. 4:

Поради липса на критерии понятието „работни условия (които)... са близки” остава твърде неясно и създава условия за субективно тълкуване и предлагане.

8. Чл. 51б, ал. 9:

Абсолютно неясно е какво съдържание е вложено в местоимението „те”.

9. Чл. 51б, ал. 11:

В условията на пазарна икономика, договорна свобода и свобода на мнението, няма никаква „пазарна” аргументация предложението за служебна инициатива на министъра на труда да разпростира/разширява КТД.

10. Чл. 57, ал. 3:

Предложената разпоредба е неприемлива. Част от работниците и служителите не са членове на синдикалната организация, страна по колективния трудов договор за съответните икономически дейности. В този смисъл тази организация не е представлявала техните интереси, когато договорът е бил сключен, т.е. те не са изразили воля за сключване на такъв договор.

11. т. 14 от Допълнителните разпоредби:

Дефиницията не идентифицира достатъчно добре визираните организации, при тази формулировка има възможност повече от една организация да претендира за представителна в съответния сектор.

Българска търговско-промишлена палата – становище по точките от дневния ред за заседание на НСТС на 17.12.2013 г.